

Definitieve versie

BELEIDSPLAN

2016 – 2020

van de

HERVORMDE GEMEENTE

KINDERDIJK-MIDDELWEG

Preambule¹

“ Intussen geloven wij, hoewel het nuttig en goed is dat die regeerders der Kerk zijn, onder zich zekere ordinantie instellen en bevestigen tot onderhouding van het lichaam der Kerk, dat zij nochtans zich wel moeten wachten af te wijken van hetgeen ons Christus, onze enige Meester, geordineerd heeft. Daarom verwerpen wij alle menselijke vonden, alle wetten, die men zou willen invoeren, om God te dienen, door deze de consciëntiën te binden en te dwingen, in wat manier het zou mogen zijn. Zo nemen wij dan alleen aan hetgeen dienstig is om eendrachtigheid en enigheid te voeden en te bewaren, alles te onderhouden in de gehoorzaamheid Gods; waartoe geëist wordt de excommunicatie of de ban, die daar geschiedt naar het Woord Gods, met hetgeen daaraan hangt.
(Nederlandse belijdenis des geloofs, artikel 32)

De Heilige Schrift is de enige bron en norm voor het kerkelijke leven.
De gemeente weet zich gebonden aan de drie oecumenische symbolen van de Kerk en de drie formulieren van enigheid.
Zij zal in leer en leven alles weerstaan wat dit belijden weerspreekt.”

---

¹ Preambule van het covenant van Alblasterdam

Inhoudsopgave

1. INLEIDING	5
2. Identiteit	5
2.1 Inleiding	5
2.2 Aard van de gemeente	5
2.3 Plaatselijk register	5
3 De kerkenraad	6
3.1 De ambten	6
3.2 Praktisch	6
3.3 Opzicht	7
3.3.1 Heilige Doop	7
3.3.1.1 Herdoop	7
3.3.2 Het Heilig Avondmaal	7
3.3.3 Huwelijk en andere samenlevingsvormen	8
4 Pastoraat	8
4.1 Inleiding	8
4.2 Vormen van pastoraat	8
4.4 Psychopastoraal begeleiders	9
4.3 Consequenties voor het handelen	9
5 Diaconaat	9
5.1 Inleiding	9
5.2 Hoofdlijnen van beleid	10
5.3 Werkterrein diaconaat	10
5.4 Beleidsvoornemens	10
6 De eredienst	10
6.1 de Liturgie	10
6.2 Woord en sacrament	11
6.2.1 Bediening van het Woord	11
6.3 Bediening van de sacramenten	12
6.3.1 De Heilige Doop	12
6.3.2 Het Heilig Avondmaal	12
6.4 Zang en muziek	12
6.5 Bijzondere diensten	13
6.5.1 Openbare belijdenis van het geloof	13
6.5.2 Huwelijksdiensten	13
6.5.3 Rouwdiensten	14
7 Zending en evangelisatie	14
7.1 Inleiding	14
7.2 Zending	14
7.3 Evangelisatie	14
7.4 Vakantie Bijbel Week (VBW)	14
7.5 Keerpunt	15
8 Vorming en toerusting	15
8.1 Inleiding	15
8.2 Praktisch	15
9 Beheer en financiën	15
9.1 College van Kerkrentmeesters	15
9.2 Beheer gebouwen	15
9.3 Predikant / medewerkers	15
9.4 Uitgangspunt beleid	16
9.5 Speerpunten voor de komende vijf jaar	16

Woord vooraf

In het voorliggende beleidsplan wordt het functioneren van onze gemeente beschreven. Niet alleen hoe het er op dit moment aan toegaat, maar ook waar verschillende colleges mee bezig zijn wat de aankomende jaren betreft. Juist wat de veranderingen aangaat is dit beleidsplan van groot belang. We worden er namelijk door bij de les gehouden en we kunnen onze vorderingen ermee toetsen.

Een beleidsplan is een zakelijk document dat helpt bij het besturen van de gemeente. In dat opzicht is het van belang. Het wijst de ambtsdragers en andere gemeenteleden met een taak, de weg. Het geeft informatie over de identiteit en het karakter van de gemeente. Het geeft een blik op de toekomst. Maar het kan weinig zeggen over de geestelijke stand van de gemeente. Het kan ook niet garant staan voor een vruchtbare groei van het gemeentelven. In de gemeente zijn we helemaal afhankelijk van de Heilige Geest. Zonder Hem kunnen wij niets doen. Zonder Zijn wijsheid faalt ons inzicht. Zonder Zijn leiding is ook dit beleidsplan niet meer dan een al of niet verstandig idee. De gemeente leeft bij de genade van God en de hemelse leiding van Christus. Door de Heilige Geest worden mensen zich bewust van hun roeping in de gemeente. Bij die roeping is dit beleidsplan behulpzaam. Meer is het niet, maar dat mag zijn functie dan ook zijn. God de Heere moge er zijn zegen aan verbinding tot opbouw van het geestelijk leven in de gemeente en tot groei van Gods Koninkrijk in ons dorp.

---

1. INLEIDING

Voor u ligt het vierde beleidsplan van de hervormde gemeente Kinderdijk-Middelweg. Een 'beleidsplan' beschrijft aan de ene kant waar de gemeente zich bevindt, maar wil vooral ook lijnen trekken naar de toekomst. De gemeente is echter geen vereniging of instelling die haar eigen toekomst bepaalt, maar heeft als gemeente van Christus een eigen karakter. Het bestaan van de gemeente en haar toekomst ligt immers in God, Die zijn kerk vergadert, voedt, beschermt en onderhoudt. Hij is het dan ook Zelf die de gemeente regeert door Zijn Woord en Geest. In dit perspectief gezien is het beleidsplan een nuttig hulpmiddel voor het bestuur van de gemeente, ten dienste van de gemeente. Het gaat dan om het verwoorden van de visie op de gemeente, op het verstaan van haar opdracht in de wereld, op standpunten over concrete onderwerpen, en op nieuwe ontwikkelingen, en dit alles vanuit Bijbels perspectief. Het verwoorden van deze zaken in een beleidsplan komt ook de continuïteit en de overdracht ten goede bij toetreden van nieuwe leden tot de gemeente en bij wisselingen binnen de kerkenraad. Het beleidsplan wordt conform ord. 4-8-5 elke vier jaar opgesteld en na raadpleging van de gemeente vastgesteld. Het beleidsplan kent een cyclus van vier jaar waarin telkens op onderdelen het beleidsplan wordt herzien.

Bij de uitwerking van de verschillende onderwerpen hebben de volgende algemene overwegingen als leidraad gediend:

- Het beleidsplan is gericht op hoofdlijnen en hoofdzaken.
- Zaken die kerkordelijk geregeld zijn, worden alleen opgenomen als het de leesbaarheid ten goede komt.
- Naast het beleidsplan kennen we ook nog de plaatselijke regeling als bedoeld in ord. 4-8-7, het convenant van Alblasserdam en overige reglementen, waarvan exemplaren zijn gearhiveerd bij de scriba. Daar waar nodig wordt in dit beleidsplan verwezen naar deze documenten.

Ten opzichte van het vorige beleidsplan is de indeling gelijk gebleven maar zijn er op onderdelen wijzigingen aangebracht. Deze wijzigingen hebben met name te maken op het borgen van zaken die inmiddels in de praktijk zijn gegroeid en waarbij de praktijk tot nut van het gemeentelieven is gebleken. Tevens zijn er aspecten opgenomen die, gericht op de toekomst, in de komende beleidsperiode gerealiseerd zullen moeten worden. De verdere

uitwerking van de vorming en toerusting binnen het jeugdwerk is als apart jeugdwerkplan onder verantwoordelijkheid van de jeugdouderling vormgegeven.

Elk hoofdstuk wordt afgesloten met benoemen van de consequenties voor het ambtelijk en gemeentelijk handelen.

2. Identiteit

2.1 Inleiding

De Hervormde Gemeente Kinderdijk-Middelweg belijdt gemeente van Christus te zijn overeenkomstig de Heilige Schrift, zoals dit verwoord is volgens het belijden van de artikelen 27 t/m 32 der Nederlandse Geloofsbelijdenis

2.2 Aard van de gemeente

De gemeente heeft niet alleen een fundament waarop zij bouwt, maar wil ook daadwerkelijk, naar Zijn bevel, gemeente van Christus zijn. Dit gemeente-zijn betekent dat wij ons geroepen weten om tot eer van God te leven, en missionair en diaconaal betrokken te zijn op deze wereld.

De gemeente vindt zijn eenheid in het gemeenschappelijk belijden en in een gedeelde betrokkenheid op haar roeping in deze wereld. De gemeente Kinderdijk-Middelweg kenmerkt zich echter ook door een brede verscheidenheid. Allen die door een oprecht geloof aan Christus verbonden zijn, zullen ook in onderlinge liefde aan elkaar verbonden zijn. Zo zal de gemeente, in al haar verscheidenheid maar bouwend op het zelfde fundament, betrokken zijn op elkaar en op de naaste.

2.3 Plaatselijk register

Voor die leden van de gemeente en hun eventuele minderjarige kinderen, die voor hun geweten niet mee konden in de fusie naar de Protestantse Kerk in Nederland, maar die wel wensten mee te blijven leven met de gemeente waartoe zij tot 1 mei 2004 hebben behoord, is in mei 2004 de mogelijkheid geboden om zich in te schrijven in een plaatselijk register, waarin zij vanwege hun bijzondere verbondenheid met de gemeente opgenomen worden als buitengewoon lid van de gemeente. In het beleidsplan 2005-2010 zijn onder 4.1.2 punt e een aantal bepalingen opgenomen die de rechten en plichten van deze leden regelen. Nieuwe inschrijvingen in dit register kunnen alleen plaatsvinden voor diegenen die vanuit een andere PKN gemeente overkomen naar onze gemeente en die daar eveneens vanaf 1 mei 2004 opgenomen waren in het Plaatselijk Register van de gemeente van herkomst

3 De kerkenraad

3.1 De ambten

Om de gemeente te hoeden en te leiden zijn de ambten ingesteld. De ambtsdragers vertegenwoordigen Christus in het midden van de gemeente. Daarom dienen zij de gemeente en zijn zij zowel met gezag bekleed als tot grote verantwoordelijkheid geroepen. Tegelijk is de kerkenraad, waarin de ambtsdragers van de gemeente samenkomen, ook de vertegenwoordiging van de gemeente. De kerk kent drie ambten, te weten predikant, ouderling en diaken. Alle ambtsdragers samen vormen de kerkenraad, en zij worden gekozen op de wijze zoals omschreven in de "Plaatselijke regeling" van de Hervormde Gemeente Kinderdijk-Middelweg, dan wel door de organen zoals bedoeld in de Kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland (art. V-4, ord. 13.1). Daarmee weten zij zich door of namens de gemeente gekozen, en daarmee door God Zelf geroepen tot het ambt.

De taak van de diverse ambtsdragers is verwoord in genoemde Kerkorde, artikel V-3²:

De predikant is in het bijzonder "geroepen tot de bediening van Woord en sacramenten, de verkondiging van het Woord in de wereld, de herderlijke zorg en het opzicht, en het onderricht en de toerusting". Hij krijgt en neemt voldoende tijd voor studie en exegese van het Woord. De kerkenraad ziet er op toe dat de predikant de geldende regelingen voor studieverlof benut en biedt hem daarvoor de nodige ruimte en mogelijkheden. Vanuit het onderzoek van het Woord leidt hij de gemeente in haar geheel en gemeentelieden afzonderlijk in onderwijzing, vermaning, vertroosting en bemoediging naar wat nodig is. Bovenal verkondigt hij de bekering tot God en de verzoening met Hem door het geloof in Jezus Christus. Hij weerlegt met het Woord dwalingen en valse leer met het oog op de rechte wandel van de gemeente. Namens de hele gemeente zal hij openbaar Gods naam aanroepen. Tevens is het de taak van de dienaren van het Woord met de ouderlingen de goede tucht in de gemeente van God uit te oefenen, de orde te bewaren en op zo'n wijze te regeren als de Heere opgedragen heeft

De ouderling is in het bijzonder geroepen tot "de zorg voor de gemeente als gemeenschap, het dragen van medeverantwoordelijkheid voor de

² De cursief gedrukte teksten in paragraaf 3.1 zijn citaten uit de Kerkorde van de Protestantse Kerk in Nederland.

bediening van Woord en sacramenten, de herderlijke zorg en het opzicht, en de toerusting van de gemeente tot het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping". De ouderling is de predikant behulpzaam met goede raad, hij ziet toe dat alle dingen in de gemeente op gepaste en ordelijke wijze geschieden en verleent pastorale zorg aan hen die raad en troost behoeven, en hij heeft de taak toe te zien op leer en levenswandel van de predikant en de gemeente. De ouderling-kerkrentmeester is daarnaast bovendien belast met "de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van niet-diaconale aard en hebben daarnaast ook pastorale taken. Met de verdeling van taken binnen de kerkenraad wordt rekening gehouden met dubbelfuncties. Kerkordelijk gezien kan een ouderling kerkrentmeester vrijstelling ontvangen van pastorale taken, alleen op eigen verzoek.

De diaken is geroepen tot "de dienst aan de Tafel des Heeren, het inzamelen en uitdelen van de liefdegaven, de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid in de gemeente en de wereld, de toerusting van de gemeente tot het vervullen van haar diaconale roeping, en tot de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van diaconale aard". In deze taak staan zij ten dienste van de predikant en de plaatselijke gemeente. Naast de diaconale taken ondersteunen de diakenen, de ouderlingen en ouderling-kerkrentmeesters bij het uitvoeren van de pastorale zorg. De verantwoordelijkheid buiten de gemeente krijgt gestalte in ondersteuning van stichtingen en organisaties die zich richten op de dienst der barmhartigheid.

Aangezien de kerkenraad aldus gesteld is tot het in Christus' Naam regeren en vertegenwoordigen van de gemeente, acht de kerkenraad vanuit en in gehoorzaamheid aan de Schrift (I Cor. 14:35, I Tim. 2:12), het ambt niet toegankelijk voor vrouwelijke gemeentelieden. In vele andere verbanden mag de gemeente dankbaar gediend worden door vrouwen die hun gaven daartoe besteden.

3.2 Praktisch

Voor de praktische invulling van de ambten verwijzen we naar de Plaatselijke Regeling³ en de Handleiding voor kerkenraadsleden⁴ waarin

³ Plaatselijke Regeling en behoefte van het leven en werken van de Hervormde Gemeente Kinderdijk-Middelweg te Nieuw-Lekkerland vastgesteld dd. 25 mei 2005.

⁴ Handleiding voor kerkenraadsleden van de Hervormde gemeente Kinderdijk-Middelweg, versie december 2007.

onder andere de procedure bij de verkiezing van ambtsdragers wordt beschreven.

3.3 Opzicht

Aangezien de kerkenraad en de ambten gehouden zijn hun taken te vervullen ten dienste van Christus en Zijn gemeente zal duidelijk moeten zijn wat de visie van de kerkenraad is ten aanzien van het uitoefenen van opzicht en tucht over leer en leven van gemeenteleden. Dat komt allereerst tot uiting daar waar de gemeente samenkomt rondom Woord en Sacrament.

Aangezien de Sacramenten heilig gehouden dienen te worden heeft de kerkenraad bijzondere zorg daarover. Gebruikmaken van het sacrament van de doop, en deelname aan het avondmaal, zal in leer en leven moeten worden getoetst aan de vragen die in het Doopformulier en tijdens de belijdenis worden gesteld, en aan wat in het Avondmaalsformulier wordt aangemerkt als ergerlijke zonde. Hierna wordt uiteengezet hoe de kerkenraad hiermee om gaat.

3.3.1 Heilige Doop

Voorafgaande aan de Heilige Doop vindt doopzitting plaats, waar de ouders onderwezen worden in de leer van de Heilige Doop aan de hand van het doopformulier. Als de kerkenraad bijzondere zorg heeft omtrent nalatigheid in kerkgang en/of levenswandel van de doopouders zal hierover nadrukkelijk met hen gesproken worden. Daarbij kan een tijd van bezinning worden overwogen met het doel na te denken over datgene wat in de Doop wordt beloofd en wat daarbij passend is. Uiteindelijk zal de wens om in onze gemeente het kind ten doop te houden niet geweigerd worden. Telkens zal benadrukt worden dat de kerkenraad de doopbediening van een bepaald kind niet verbiedt, maar ziet als Gods bevel in de weg van een christelijke levenswandel en opvoeding.

In die situaties dat de doop door pleegouders gevraagd wordt voor hun pleegkinderen, hanteren we de volgende uitgangspunten:

- De doop mag nooit leiden tot vervreemding van het kind ten opzichte van de natuurlijke ouder(s). De mening van de natuurlijke ouders is daarom erg belangrijk.
- De ideale situatie is dat de natuurlijke ouders onvoorwaardelijke en schriftelijke toestemming geven voor de doop van hun kind. Daar waar

mogelijk is/zijn (één van de) ouder(s) aanwezig bij de doopdienst en geven zij ook het ja- woord.

- Pleegzorg kan (zeer) tijdelijk zijn. Bij een vraag naar de doop moet er sprake zijn van uitzicht op een langdurige zorg voor het pleegkind.
- Van belang is of de voogdij bij de pleegouders ligt, omdat voogdij een langdurige verbintenis is die niet zomaar verbroken kan worden. Er wordt dan gesproken over een wettelijke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid over het pleegkind.

Pastoraal wordt met de pleegouders ook gesproken over de plaats van hun pleegkind in het midden van de gemeente. De doop is een teken maar niet het wezen van het verbond. Als de doop (nog) niet kan worden bediend zegt dit niets over het "gerekend worden" van het kind bij de gemeente. Verder kan gewezen worden op de mogelijkheid van het kind om bij het bereiken van de leeftijd waar het zelf hierover kan beslissen, de keuze voor de doop te maken.

3.3.1.1 Herdoop

Vanwege het nieuwtestamentische gebod tot verkondiging en doop worden kinderen en volwassenen gedoopt om daarmee te laten zien dat de Heere Zelf hen tot de Zijnen wil rekenen. De keuze voor overdoop is een ontkenning en afwijzing daarvan. Daarom heeft het herdoopte gemeentelid zonder voorafgaande schuldbelijdenis geen toegang tot het ambt en tot leidinggevende of lerende functies in de gemeente en zal ook worden gesproken over de visie op de gemeente en gegeven Sacramenten.

3.3.2 Het Heilig Avondmaal

Tot het Heilig Avondmaal zijn gerechtigd en geroepen zij, die Jezus Christus door een waar geloof zijn ingelijfd. De kerkenraad laat diegenen toe tot het Heilig Avondmaal die belijdenis van het geloof hebben afgelegd, tenzij op hen maatregelen van tucht van toepassing zijn.

In de voorbereidingsweek is er Censura Morum om toe te zien en te bevorderen dat het sacrament in heiligheid gehouden kan worden. Met het oog daarop kunnen eventuele veranderingen die de kerkenraad bekend zijn of gemeld worden, worden behandeld door pastorale zorg en/of vermaning.

3.3.3 Huwelijk en andere samenlevingsvormen

Op grond van Gods Woord wordt het huwelijk tussen één man en één vrouw als inzet van God beleden en erkend. De kerkenraad ziet toe op het heilig houden van het huwelijk als verbond tussen man en vrouw. Het door God ingestelde huwelijk heeft een blijvend karakter. Andere levensverbintenissen worden niet bevestigd en ingezegend.

Een huwelijk tussen hen, die tevoren al samenleefden kan alleen bevestigd en ingezegend worden na schuldbelijdenis voor (een deel van) de kerkenraad. Hertrouw na scheiding is op grond van Gods Woord niet in alle gevallen uitgesloten, zodat dus ook kerkelijke bevestiging van een "tweede" huwelijk mogelijk kan zijn. Dit zal per geval bezien en besproken worden. De kerkenraad zal op pastorale wijze met betrokkenen in gesprek treden, zowel bij een dreigende scheiding als met betrekking tot een "tweede" huwelijk.

In de vorige beleidsperiode heeft hier een nadere bezinning op plaatsgevonden. Deze bezinning heeft niet geleid tot een wijziging in het beleid zoals hierboven geformuleerd.

4 Pastoraat

4.1 Inleiding

Pastoraat is het vanuit de Goddelijke opdracht aandacht schenken aan en opzicht houden over de leden der gemeente, met als doel hen te leiden tot de kennis van Jezus Christus als de Zaligmaker van zondaren, waarbij eventuele gebruikmaking van de kerkelijke tucht aangemerkt wordt als uiterste redmiddel om leden der gemeente, die in openbare zonden leven, te behouden voor het koninkrijk van God.

Om het pastoraat op organisatorisch op een goede wijze te kunnen uitoefenen is de gemeente verdeeld in elf wijken. Aan elke wijk is een ouderling en diaken gekoppeld die meer in het bijzonder de ambtelijke taken voor de gemeenteleden van die wijk behartigen. Verder zijn er tevens bezoekbroeders aangesteld die samen met een wijkouderling of wijkdiaken meedraagt in de pastorale zorg. In situaties waar sprake is van bijzondere omstandigheden in de zin van een voorziening voor ouderen of anders begaafden kan de bezoekbroeder ook alleen, maar wel onder verantwoordelijkheid van de wijkouderling, pastorale bezoeken afleggen.

De wijkouderling is de eindverantwoordelijke voor het reguliere pastoraat binnen zijn wijk en is tevens degene die over de voortgang van het

wijkpastoraat binnen het consistorie verslag doet en bevestigd kan worden.

Ook de ouderlingen-kerkrentmeesters verrichten (in principe) naast hun kerkrentmeesterlijke taak op beperkte schaal ambtelijk-pastoraal werk als wijkouderling. Hiertoe wordt hun – in onderling overleg en afhankelijk van persoonlijke omstandigheden – een (kleiner) aantal pastorale eenheden toegewezen, maken zij deel uit van het consistorie en dragen zij deswege verantwoordelijkheid voor prediking, pastoraat, opzicht en tucht.

Naast de wijkouderlingen, wijkdiakenen en bezoekbroeders zijn ook de predikant en pastoraal werker binnen deze wijken werkzaam. Het gesprek binnen het consistorie is bedoeld om het pastoraat onderling af te stemmen maar dient tevens om de ouderlingen toe te rusten in hun ambtelijk opzicht door thematisch pastorale onderwerpen te bespreken op hun consequenties voor het ambtelijk werk.

4.2 Vormen van pastoraat

Voor de uitoefening van het pastoraat heeft de kerkenraad ook bezoekbroeders aangesteld die samen met en onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad belast zijn met pastorale bezoeken⁵. De bezoekbroeders hebben een belofte tot geheimhouding afgelegd. Daarnaast is ook een pastoraal werker aangesteld die eveneens onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad belast is met (een deel van) de pastorale taak binnen de gemeente.

De predikant en de ouderlingen bespreken in een jaarlijks af te spreken frequentie de voortgang van het pastoraat in het consistorie-overleg.

Algemene pastorale zaken met verstrekkende gevolgen en die van invloed kunnen zijn op het beleid van de kerkenraad c.q. de gemeente, worden op de kerkenraadsvergaderingen aan de diakenen gemeld en met elkaar besproken, waarna door de gehele kerkenraad in dezen een beslissing wordt genomen. Pastorale zaken van individuele aard worden – vanuit het oogpunt van bescherming van de privacy – uitsluitend binnen het consistorie besproken en eventueel beslist. In deze gevallen wordt alleen de desbetreffende wijkdiaken door zijn wijkouderling ingelicht.

De predikant heeft in samenspraak met de consistorievergadering in dit alles een sturende taak.

⁵ Memo Handleiding bezoekbroeders 12 december 2009

De kerkenraad speelt een belangrijke rol in het pastoraat. Drie taken zijn van belang:

1. *Gaven opzoeken.* De kerkenraad zoekt voortdurend naar gaven in de gemeente die kunnen worden ingezet om taken te vervullen binnen de gemeente
2. *Leidinggeven aan het pastoraat.* Het consistorie is eindverantwoordelijk voor al het pastorale werk in de gemeente.
3. *Toerusting van pastorale werkers.* De kerkenraad zorgt voor goede begeleiding en instructie van allen die pastoraal werk doen.

Vertrouwelijkheid is voor het pastoraat van doorslaggevende betekenis. De hele kerkenraad ziet er op toe dat wat als vertrouwelijk aan hen wordt meegedeeld ook vertrouwelijk blijft en dat verdere alle informatie over mensen met de grootst mogelijke voorzichtigheid wordt behandeld.

Het pastoraat is te onderscheiden in:

- a. de reguliere huisbezoeken
- b. pastoraat bij ziekte en bijzondere gelegenheden – en
- c. crisispastoraat

ad a.

De reguliere huisbezoeken worden gedaan door de wijkouderlingen en wijkdiakenen eventueel samen met door de kerkenraad benoemde bezoekbroeders. Zij nemen in hun wijken een zodanige plaats in dat zij het vertrouwen verwerven van de aan hun zorg toevertrouwde gemeenteleden.

Met het oog op de bedoelde vertrouwensrelatie streven we naar een bezoekfrequentie – bij reguliere omstandigheden – van maximaal 1,5 – 2 jaar.

Ad b.

Naast deze bezoeken zal er door de ambtsdragers ruime aandacht moeten worden geschonken aan de aan hun zorg toevertrouwde gemeenteleden in tijden van geestelijke vreugde en nood, bij ziekte, rouw en moeilijke sociale en gezinsomstandigheden. De ouderen en zieken ontvangen extra pastorale zorg, die verleend wordt door de predikant in samenwerking met een pastoraal medewerker.

Ad c.

Het crisispastoraat wordt in hoofdzaak uitgevoerd door de predikant die dit, waar mogelijk, ook doet in samenspraak en/of samenwerking met de wijkouderling

4.4 Psychopastoraal begeleiders

Onder verantwoordelijkheid van de kerkenraad zijn een aantal “Vertrouwenspersonen Psycho Pastorale Hulpverlening” aangesteld. De gemeenteleden hebben een opleiding gevolgd tot psychopastoraal begeleider en zijn door de kerkenraad aangesteld. De taak van de psychopastoraal begeleiders bestaat uit het op initiatief en in opdracht van de predikant cq. de kerkenraad gemeenteleden op vrijwillige basis te ondersteunen bij het (zo mogelijk) oplossen van en het omgaan met hun (psychische) problemen.

Voor de uitvoering van deze werkzaamheden is een reglement⁶ opgesteld.

De psychopastoraal begeleiders vergaderen jaarlijks twee maal onder voorzitterschap van een kerkenraadslid. Tijdens deze vergaderingen wordt de voortgang van het werk besproken.

4.3 Consequenties voor het handelen

Om het pastoraat op een zo goed mogelijke manier uit te voeren worden de ambtsdragers, bezoekbroeders, pastoraal werker en psychopastoraal begeleiders in de gelegenheid gesteld om zich toe te rusten voor hun taak. Enerzijds vindt dit plaats door het gesprek binnen de consistorie en de kerkenraad maar anderzijds kan dit ook door het volgen van aangeboden cursussen op dit terrein. De kerkrentmeesters zullen, gezien het belang voor het geheel van de gemeente, dit in redelijkheid faciliteren.

5 Diaconaat

5.1 Inleiding

Diaconaat is één van de kerntaken die de kerk heeft en is geworteld in het hart van het Oude en Nieuwe Testament. Het heeft alles te maken met Gods bewogenheid over de nood van deze wereld. Nood mogen we daarbij wel opvatten in de breedste zin van het woord. De hele mens kan rekenen op Gods ontferming. De bijbelse begrippen ‘barmhartigheid’ en ‘gerechtigheid’ spelen daarin een sleutelrol. Bij barmhartigheid gaat het om de gestalte van de liefde, namelijk de bewogen daad om de ander te helpen uit zijn nood. Gerechtigheid is in de

⁶Reglement voor het functioneren van de “Vertrouwenspersonen Psycho Pastorale Hulpverlening” binnen de Hervormde Gemeente Kinderdijk- Middelweg

Schrift de rechte verhouding waarin een mens staat tegenover God door Zijn geboden te doen. Met betrekking tot de arme wordt het bedacht zijn op diens welzijn en de bevordering daarvan gerechtigheid genoemd.

Gods bewogenheid met de menselijke nood blijkt echter vooral en ten diepste in de zending van Zijn Zoon Jezus Christus. Hij kwam is ons midden als Eén die dient. In Zijn leven, lijden, sterven en opstanding heeft de christelijke gemeente Gods diepste genadewoord verstaan. Dat dringt de gemeente om zelf ook vanuit die bewogenheid te delen met hen die in nood verkeren.

In deze opdracht gaan we de gemeente voor en roepen ze op tot een diaconale levenshouding.

5.2 Hoofdpijnen van beleid

Aan het diaconaat in de gemeente wordt leiding gegeven door het *College van diakenen* dat bestaat uit acht personen. De verschillende taken zijn onder hen verdeeld. De verschillende taken liggen vast in een: "Taakomschrijving"⁷ welke beheerd wordt door de secretaris en tevens jaarlijks geëvalueerd wordt.

De kern van het werk van het college bestaat in het inzamelen en uitdelen van financiële middelen. Het inzamelen gebeurt hoofdzakelijk door de collecten die tijdens de erediensten worden gehouden. Bij het uitdelen van deze gelden is de eerste regel het daar te besteden waar dat het meest nodig is. Daarnaast probeert het college ook oog te houden om het geld te geven aan organisaties met wie wij ons als gemeente qua identiteit verbonden weten.

5.3 Werkterrein diaconaat

In het diaconale beleid zijn er vier 'gebieden' waarin het diaconaal handelen valt te verdelen en waarbij concrete actie kan worden ondernomen.

De eigen kerkelijke gemeente:

- Het verlenen van verzorging of bescherming aan hen die dat nodig hebben. Dat kan zowel financiële als praktische hulp betreffen. Hierbij wordt zo veel mogelijk rekening houden met de voorzieningen en regels die er vanuit de landelijke en plaatselijke overheid gegeven zijn.
- De praktische verzorging rondom de viering van het heilig Avondmaal.
- Bewust maken van de gemeente voor het diaconaat.

⁷ Taakomschrijving diaconie hervormde gemeente Kinderdijk-Middelweg

Plaatselijk:

- Participatie in gemeentelijke en plaatselijke commissies en raden.

Landelijk:

- Het verstrekken van giften aan diaconale instellingen en organisaties

Wereldwijd:

- Het verstrekken van giften aan diaconale instellingen en organisaties hetgeen vaak concreet vorm krijgt in de zogenaamde 'noodhulpcollecten'.

5.4 Beleidsvoornemens

In de komende beleidsperiode worden aan een aantal zaken extra aandacht gegeven.

- Het intensiveren van de contacten met het DCCA (Diaconale Commissie Classis Alblisserdam) om voeling te houden met andere kerkelijke gemeenten
- Door voorlichting en leiding bevorderen dat zowel jongere als oudere gemeenteleden gehoor geven aan hun diaconale roeping en het betrachten van onderling dienstbetoon.
- Continuïteit aanbrengen in het volgen van het gemeentelijk ouderenbeleid en de gemeentelijke sociale zorg. het beleid met betrekking tot de individuele financiële hulpverlening continueren en evalueren en daarbij de contacten met de burgerlijke gemeente onderhouden middels de de WMO-raad.
- Met raad en daad bijstaan in de zorg die verleend wordt aan de vluchtelingen op zowel plaatselijk, landelijk en internationaal niveau.

6 De eredienst

6.1 de Liturgie

De liturgie is de weg waarin de gemeente verschijnt voor het aangezicht van de Heere, waarin zij zich aan Hem onderwerpt en zich door Hem laat aanspreken om daarna opnieuw uitgezonden te worden in de wereld. Het komen voor zijn aangezicht begint met het zingen van een psalm en stil gebed van de gemeente. We stellen ons onder Zijn hoede (bemoediging en groet) en daarom zingen we Zijn lof. De Wet wijst ons op onze verplichtingen en leert ons onze schuld tegenover de Heere. Ook geeft de Wet aanwijzingen om in een leven van dankbaarheid voor de Heere te leven. De lezing van de Wet wordt beantwoord met een psalm van verootmoediging of toewijding. In het gebed wordt de schuld beleden, en wordt gebeden om de verlichting met de Heilige Geest. In het lezen van de Schrift spreekt de Heere ons aan en in

de prediking wordt de Schrift uitgelegd en toegepast. Zingend stemmen we in met de verkondiging. De dankbaarheid wordt ook duidelijk in de gaven die we brengen, in het gebed waarin we ons opnieuw toewijden aan de Heere, Hem bidden om Zijn genade en leiding in ons leven en in het leven van hen die bijzondere reden hebben tot dankbaarheid of voorbede gevraagd hebben in bijzondere omstandigheden. Wetend dat de Heere onze gebeden horen en op Zijn wijze beantwoorden zal, zingen we tot zijn Zijn lof. Met het ontvangen van de zegen mogen we heengaan en onze weg vervolgen.

In de avonddiensten belijden we ons gemeenschappelijk geloof met de kerk van alle eeuwen en alle plaatsen. Dit wordt veelal gedaan met de woorden van de apostolische geloofsbelijdenis, maar dit kan vervangen worden door een ander gedeelte uit de belijdenisgeschriften van de kerk. De gemeente stemt zingend in met het gemeenschappelijk beleden geloof.

Om het geestelijke karakter van de eredienst te benadrukken en te bevorderen, worden mededelingen namens de kerkenraad in principe gedaan vóór aanvang van de liturgie. De orde van dienst bestaat derhalve uit de volgende min of meer vaststaande onderdelen:

- Mededelingen door de kerkenraad
- Gemeentezang
- Stil gebed
- Votum en zegengroet
- in geval van overlijden van een gemeentelid: de aankondiging van het overlijden, een moment van gedenken en het zingen van een passende psalm
- Zingen tot verootmoediging, tot bemoediging en tot verheerlijking
- Lezing van de wet/geloofsbelijdenis
- Schriftlezing en prediking
- Dienst der offeranden
- Dienst der gebeden
- Zegen

In bijzondere diensten worden elementen toegevoegd zoals de viering van sacramenten, het afleggen van belijdenis, bevestiging van een huwelijk en dergelijke.

Voor een huwelijksdienst kunnen we gebruik maken we gebruik van twee versies uit het dienstboek, Proeve, II, Leven – zegen - gemeenschap. Primair gebruiken we de hertaling van het klassieke formulier. Ook is het op verzoek van het bruidspaar, mogelijk te kiezen voor versie 3. Voorafgaand aan de dienst is er het consistoriegebed waarin de dienst en de dienaar des Woords aan de Heere

wordt opgedragen. Na afloop van de dienst vindt - eveneens in de consistoriekamer - dankzegging voor de dienst plaats.

6.2 Woord en sacrament

Woord en sacrament zijn de elementen waaromheen de eredienst vorm en inhoud krijgt. De betekenis van het Woord wordt zichtbaar gemaakt in de bediening van de sacramenten van de Heilige Doop en van het Heilig Avondmaal.

6.2.1 Bediening van het Woord

De verkondiging van het Evangelie is het hart van de eredienst. Het is door de werking van Woord en Geest dat de Heilige Geest de gemeente vergadert, sterkt, opbouwt, vertroost en vermaant. In de prediking wordt het heilsplan van God verkondigd. Dit sluit in dat de prediking – in overeenstemming met Schrift en belijdenis – het werk van Vader, Zoon en Geest binnen de gemeente ontvouwt. Vanuit dat werk wordt de gemeente de weg tot het heil verkondigd. Daarnaast wordt in de prediking de noodzaak van het ware geloof en bekering aan de hoorders worden voorgehouden. De prediking zal ook een appèl doen uitgaan aan de gemeente tot gehoorzaamheid aan het Woord van God en de daarin klinkende uitnodiging tot het heil. De verkondiging richt zich op de concrete gemeente van vandaag, in haar volle breedte. Gestreefd wordt daarbij naar een herkenbare en prediking.

Omdat de gemeente de klassieke belijdenisgeschriften erkent en als voluit Bijbels onderschrijft, zullen deze – behoudens uitzonderingen – worden gelezen en verklaard in alle avonddiensten waarin de eigen predikant voorgeaat.

Naast de zondagse erediensten zullen kerkdiensten belegd worden op de verschillende christelijke feestdagen en op bid- en dankdagen. Een aantal diensten per jaar zal de aandacht in de prediking toegespitst worden op de jeugd van de gemeente. Naast de 'gewone' erediensten zullen de middagdiensten op de Bid- en Dankdag zoveel mogelijk afgestemd worden op de kinderen van de gemeente. Hierbij wordt samengewerkt met de christelijke scholen binnen de gemeente. Tweemaal per jaar zal een dienst gehouden worden waarbij de scholen betrokken worden. Regelmatig zal er specifieke aandacht geschonken worden aan de jongeren in de gemeente. Zo mogelijk zal

daarna een preekbespreking met de jongeren gehouden worden.

6.3 Bediening van de sacramenten

De kerkenraad ziet toe op het heilig houden van de sacramenten. Hiertoe zal in en rond de diensten waarin de sacramenten worden bediend, worden onderwezen over de betekenis van de sacramenten en de bezinning op een heilige levenswandel die past bij het gebruik van de sacramenten.

6.3.1 De Heilige Doop

Inhoud en betekenis van de Heilige Doop vinden we verwoord in het klassieke doopformulier⁸. Dit zal dan ook tijdens de eredienst, voorafgaand aan de bediening van de Heilige Doop, worden gelezen. Om de bediening van het sacrament zuiver te houden, zal tijdens de doopzitting gesproken worden over de leer van de Heilige Doop en over de levenswandel van de doopouders of wettige vertegenwoordigers.

Doopouders of andere wettige vertegenwoordigers kunnen de doopbelofte slechts afleggen indien zij ook zelf (doop)lidmaten zijn van onze gemeente. Doopouders die niet gerechtigd zijn tot het afleggen van de doopbelofte, kunnen in het doopgesprek voorafgaand aan de doopbediening, hun instemming betuigen met de belofte die door hun echtgenoot of echtgenote is afgelegd.

Voorts zal – indien zorgen hieromtrent aanleiding geven – het belang worden onderstreept van het afleggen van openbare belijdenis van het geloof en van een trouwe kerkgang. Zo nodig wordt dan ook uitstel van de doop besproken teneinde in leer en leven zichtbaar te maken dat de betekenis van de doopbelofte ernstig wordt genomen. De doop verplicht de doopouders immers om hun kinderen in de weg van het geloof voor te gaan.

6.3.2 Het Heilig Avondmaal

In de regel wordt het Heilig Avondmaal vier maal per jaar in het midden van de gemeente gevierd. De viering van het avondmaal wordt in de avonddienst afgesloten met een dienst van dankzegging voor het sacrament. in de komende beleidsperiode zal nagedacht worden en beleidsvorming plaatsvinden over

⁸ Van het klassieke doopformulier is een hertaalde versie opgenomen in het Dienstboek (Leven – zegen – gemeenschap) dat als zodanig ook is vrijgegeven voor gebruik in de eredienst

het aantal Avondmaalsvieringen dat per jaar wordt gehouden.

Inhoud en betekenis van het Heilig Avondmaal vinden we verwoord in het avondmaalsformulier⁹. Dit zal dan ook in de diensten rond de bediening van het Heilig Avondmaal worden gelezen.

De kerkenraad draagt zorg voor een ordelijke en heilige viering van het Avondmaal. Met het oog daarop wordt de zondag voorafgaand aan de bediening van het Heilig Avondmaal een voorbereidingsdienst gehouden zoals bedoeld in ord. 7-4-1. Verder wordt in diezelfde week van voorbereiding een gemeenteavond belegd ter bezinning op de viering van het Heilig Avondmaal. Ook wordt de gemeente tijdens de zgn. censura morum (letterlijk: beoordeling van de zeden) in de gelegenheid gesteld om met de kerkenraad zorgen rond belijdenis en wandel van avondmaalgangers te delen, om deze, zo mogelijk, door pastorale zorg of vermaning weg te nemen. Tijd en plaats van de zitting van de censura morum zullen op de zondag voor de viering van het heilig avondmaal in de gemeente afgekondigd worden.

Het Heilig Avondmaal staat open voor belijdende leden van de Hervormde gemeente Kinderdijk-Middelweg. Ook belijdende leden van andere kerkelijke gemeenten zijn van harte welkom om deel te nemen aan het Avondmaal indien zij in hun gemeente toegang hebben tot de tekenen van brood en wijn.

Daartoe worden zij opgeroepen zich, bij voorkeur, voorafgaand aan de bediening van het Avondmaal of daarna met de kerkenraad in verbinding te stellen.

Voor gemeenteleden die verlangen aan het Heilig Avondmaal deel te nemen maar die niet meer in staat zijn de eredienst bij te wonen, kan het Avondmaal op een andere plaats, maar aansluitend aan de viering van het Heilig Avondmaal van de gemeente, plaatsvinden. Daarbij dienen de ambten vertegenwoordigd te zijn en zal zowel het Woord als een deel uit het avondmaalsformulier gelezen worden.

Dit wordt per situatie door de kerkenraad beoordeeld.

6.4 Zang en muziek

De psalmen vormen het hart van het gezongen antwoord van de gemeente op de diverse elementen uit de liturgie. Voor het zingen van

⁹ Van het klassieke avondmaalsformulier is een hertaalde versie opgenomen in het Dienstboek (Leven – zegen – gemeenschap) dat als zodanig ook is vrijgegeven voor gebruik in de eredienst

de psalmen wordt normaal gebruik gemaakt van de berijming die in 1773 is ingevoerd. De keuze voor de psalmen is echter niet exclusief, naast de psalmen zullen in de eredienst ook de zogeheten 12 enige gezangen, en het lied "Ere zij God" gezongen (kunnen) worden. Daarnaast wordt voorafgaand aan de ochtenddiensten op de 1^e Kerstdag, 1e Paasdag en 1e Pinksterdag een aantal geestelijke liederen die aansluiten bij het te vieren heilsfeit gezongen. Tevens kan rond de herdenking van de reformatie, rond de verjaardag van de vorst of vorstin, en rond de viering van de bevrijding de verbondenheid worden benadrukt door het zingen van een passend en verantwoorde lied zoals "Een vaste burcht" en het "Wilhelmus". In diensten in het bijzonder gericht op kinderen en jongeren zoals de afsluiting van de Vakantie Bijbelweek wordt voorafgaand of na de dienst het themalied van die week gezongen. In huwelijksdiensten en rouwdiensten kunnen in overleg met de predikant naast de psalmen andere liederen gezongen worden. Alle liederen in en rond de eredienst dienen een verantwoorde Bijbelse inhoud te hebben.

In deze beleidsperiode zal de kerkenraad, dan wel een commissie onder leiding van de kerkenraad, zich oriënteren op de inhoud van de verschillende liedbundels met het oog op het gebruik daarvan in de gemeente.

6.5 Bijzondere diensten

Naast de gewone erediensten waarin het Woord, dan wel het Woord en het Sacrament bediend worden, zijn er ook diensten en bijeenkomsten waarin andere kerkelijke handelingen worden verricht in het midden van de gemeente. Te denken valt bijvoorbeeld aan een intrededienst. Ook deze diensten en bijeenkomsten vallen onder de verantwoordelijkheid van de kerkenraad.

6.5.1 Openbare belijdenis van het geloof

De openbare belijdenis van het geloof vindt plaats voor het aangezicht van God in het midden van de gemeente tijdens een kerkdienst. In deze dienst wordt ook het belijdenisformulier¹⁰ waarin de inhoud en betekenis van de openbare belijdenis van het geloof wordt verwoordt, gelezen.

In het doen van belijdenis spreekt men de overgave uit aan de drie-enige God, aanvaardt men de roeping om in een leven van waarachtige bekering de HEERE te dienen en

om getrouw te zijn in Woord en gebed, zowel in het midden van de gemeente als persoonlijk. Zij die al gedoopt zijn willigen hiermee tevens het verbond in, dat aan hun voorhoofd is betekend en verzegeld. Zij die nog niet gedoopt zijn ontvangen dit sacrament na de openbare belijdenis van het geloof.

Tevens houdt de openbare belijdenis in:

- een be-amen van de Heilige Schrift als het Woord van God en een instemmen met de belijdenis in gereformeerde zin van de kerk.
- een toegang vragen tot het sacrament van het Heilig Avondmaal.
- een uitspreken van de gezindheid om mee te werken aan de opbouw van de gemeente.

Zij die belijdenis willen afleggen volgen de belijdeniscatechese en kunnen na instemming van de kerkenraad hun geloof belijden. Dit betekent ook dat van hen die belijdenis van het geloof wensen af te leggen een trouw kerkelijk meeleven met onze gemeente wordt verwacht. Door pastorale zorg wordt gestreefd hen te overtuigen dat in de regel beide zondagse erediensten dienen te worden bijgewoond.

6.5.2 Huwelijksdiensten

De bevestiging en inzegening van het huwelijk vindt plaats in het midden van de gemeente. Voorafgaand aan de huwelijksdienst is er huwelijks catechese met het aanstaande bruidspaar, waarin gesproken wordt over de betekenis van het huwelijk aan de hand van het huwelijksformulier, en over de invulling van de dienst.

Inhoud en betekenis van het huwelijk vinden we verwoord in het huwelijksformulier¹¹. Dit zal dan ook in de huwelijksdienst worden gelezen.

De bevestigingsdienst zal in principe worden geleid door de eigen predikant van de gemeente. Op verzoek van het bruidspaar kan een predikant van een andere gemeente binnen de Protestantse Kerken in Nederland in deze dienst voorgaan. Die betrokken predikant dient in leer en leven aan te sluiten bij de identiteit van de hervormde gemeente Kinderdijk-Middelweg. De keuze voor een andere predikant zal in principe alleen worden toegestaan indien dit de predikant is van de bruid of de bruidegom, dan wel deze in een zeer nauwe relatie staat tot het bruidspaar.

¹⁰ Van het belijdenisformulier is een hertaalde versie opgenomen in het Dienstboek (Leven – zegen – gemeenschap) dat als zodanig ook is vrijgegeven voor gebruik in de eredienst

¹¹ Van het klassieke huwelijksformulier is een hertaalde versie opgenomen in het Dienstboek (Leven – zegen – gemeenschap) dat als zodanig ook is vrijgegeven voor gebruik in de eredienst

6.5.3 Rouwdiensten

Op verzoek van de familie kan in een van de kerkgebouwen of in een andere ruimte (aula) een rouwdienst gehouden worden, voorafgaand aan de begrafenis. Een rouwdienst heeft niet het karakter van een eredienst, maar is een kerkelijke bijeenkomst, belegd op verzoek van de familie van de overledene. Vooraf wordt met de familie overlegd over de inhoud en de vorm van deze afscheidsdienst. De predikant draagt er zorg voor dat de invulling van de dienst past bij een Bijbelse visie op leven en sterven. Dit houdt in dat de bijeenkomst een waardig en sober karakter zal hebben, waarin niet de overledene, maar de verkondiging van het Woord centraal zal staan. De kerkenraad draagt verantwoordelijkheid voor de inbreng van de predikant in de afscheidsdienst. Op verzoek van de familie en in overleg met de predikant kunnen, naast de Psalmen, ook andere liederen gezongen worden die passen bij de identiteit van de gemeente. Bij de vraag naar medewerking aan een rouwdienst voorafgaand aan een crematie is het antwoord Nee, tenzij. Afhankelijk van de context kan bij uitzondering wel medewerking worden verleend. Deze context dient binnen de kerkenraad bekend te zijn en tevens zal de kerkenraad ook akkoord moeten zijn met de medewerking.

7 Zending en evangelisatie

7.1 Inleiding

De kerk, de gemeente van Christus, is door God geroepen een zoutend zout en een lichtend licht te zijn te midden van een wereld, waarin vele mensen leven, die onbekend zijn met of vervreemd zijn van de boodschap van genade, zoals die tot ons komt in het Evangelie. Vanwege haar roeping dient zij met woord en daad te getuigen, dat het heil en de verlossing alleen te vinden zijn in de gerechtigheid van Jezus Christus.

7.2 Zending

Na Zijn opstanding geeft Jezus de opdracht: "Gaat heen in de gehele wereld predikt het Evangelie aan alle creaturen" (Marc 16:15) Vanuit uit deze opdracht zien we een taak om zendingsactiviteiten vanuit de gemeente en daarbuiten te ondersteunen.

De diakenen dient dit door organisaties en stichtingen die zendelingen uitzenden financieel en met gebed terzijde te staan. Wanneer er eventueel personen vanuit de eigen gemeente uitgezonden zullen gaan

worden, dan wil de diaconie hen, in samenspraak met de zendingscommissie, in het bijzonder ondersteunen. Dit zal per situatie beoordeeld worden.

Binnen de gemeente is een zendingscommissie, onder verantwoordelijkheid van een ambtsdrager, actief.

Deze commissie is in haar handelen georiënteerd op de arbeid van de Gereformeerde Zendingsbond. Ten aanzien van de verre naasten zetten zij zich in om de gemeente meer te betrekken bij het werk van de zending. Verder werft de zendingscommissie leden voor de Gereformeerde Zendingsbond.

7.3 Evangelisatie

Binnen de kerkenraad is een evangelisatie-ouderling aangesteld om in het bijzonder aandacht te schenken aan de verwerkelijking hiervan in onze gemeente. In de vervulling van deze taak wordt hij ondersteund door de evangelisatiecommissie.

De taken van de evangelisatiecommissie zijn:

- het betrekken van de gemeente bij de roeping tot evangelisatie (bewustwording);
- het organiseren en coördineren van activiteiten die invulling geven aan evangelisatie onder rand- en buitenkerkelijken

7.4 Vakantie Bijbel Week (VBW).

De laatste week van de zomervakantie van de basisschool is de Vakantie Bijbel Week: een kinderevangelisatieweek. Door middel van een huis-aan-huis folder worden alle kinderen het geografische gebied van onze kerkelijke gemeente tussen de 4 en 12 jaar uitgenodigd om iedere morgen te komen luisteren naar Bijbelvertellingen, te zingen en de vertellingen creatief te verwerken. In die week is er ook een avond waarop ouders, gemeenteleden en andere belangstellenden worden uitgenodigd kennis te maken met wat er op de VBW (is) gebeurt. Verder zijn er ontspannende morgen/middagactiviteiten. Als afsluiting wordt ook in en rond de eredienst op de zondag na afloop van deze week nadrukkelijk aandacht besteed aan de VBW. Na de VBW wordt kinderen afkomstig vanuit niet kerkelijk meelevende gezinnen een kinderbijbel aangeboden. Tevens worden zij uitgenodigd voor deelname aan de diverse jeugdclubs. De organisatie van de VBW krijgt gestalte via een aparte coördinator en verschillende werkgroepen. Er wordt bij voorkeur gebruik gemaakt van materiaal van de HGJB.

7.5 Keerpunt

De gemeente participeert in het Keerpunt. Het Keerpunt is een interkerkelijke organisatie in Nieuw Lekkerland van waaruit gezamenlijke evangelisatieactiviteiten worden georganiseerd gericht op de inwoners van Nieuw Lekkerland.

8 Vorming en toerusting

8.1 Inleiding

Voor de vervulling van haar roeping in deze wereld is de gemeente geroepen om het Woord te verkondigen, de sacramenten te bedienen en om elkaar te onderwijzen. Woordverkondiging en 'vorming en toerusting' staan centraal in de opbouw van de gemeente. Vorming en toerusting mogen en kunnen plaatsvinden in gemeenschappelijke betrokkenheid van de gemeente op Christus als haar hoofd en op elkaar als leden van één gemeente. Deze onderlinge betrokkenheid en band is een noodzakelijke voorwaarde voor effectief onderwijs, geloofsoverdracht en gemeenteopbouw.

8.2 Praktisch

Vorming en toerusting bestaan uit een continu proces van verdieping en toerusting. Hierbij wordt rekening gehouden met verschillende behoeften, kennis en opleidingsniveaus en levensfasen waarin mensen verkeren. In dit proces vormen doop, belijdenis en avondmaal belangrijke kernen. Als gemeente is het daarom een gezamenlijke verantwoordelijkheid om het leerhuis in al zijn facetten vorm te geven.

De kerkenraad draagt de verantwoordelijkheid voor alle aspecten van vorming en toerusting. Een belangrijk deel van de vorming en toerusting vindt plaats door de leerdienst die zo mogelijk wekelijks in de tweede dienst op zondag wordt gehouden. Daarnaast wordt elke jongere uitgenodigd om deel te nemen aan de catechese die uiteindelijk uit dient te lopen op de belijdeniscatechese. Voor de volwassenen wordt een leerkring gehouden en zijn er Bijbelkringen.

Met het oog op het belang van de geloofsopvoeding van de jeugd van de gemeente is er binnen de kerkenraad een tweetal ambtsdragers benoemd die zich meer in het bijzonder richten op de jeugd. Dit zijn een jeugdouderling en een jeugddiaken. De jeugdouderling richt zich vooral op de inhoudelijke toerusting van de leiders van de verschillende jeugdclubs en de beleidsmatige inbedding van het jeugdwerk van de gemeente. Voor de organisatie en het beleid wordt vijfjaarlijks (in de zelfde tijdsperiode als

dit beleidsplan) een jeugdwerkplan¹² opgesteld.

De jeugddiaken richt zich op het bewust maken van de jeugd van de gemeente voor een diaconale levenshouding.

9 Beheer en financiën

9.1 College van Kerkrentmeesters

Het college van kerkrentmeesters (hierna kortweg 'college') draagt zorg voor de financiële en materiële zaken van de gemeente, voor zover deze niet onder de verantwoordelijkheid van de diaconie vallen. Het college stemt het beleid af met de kerkenraad.

Het college heeft een dienende taak, namelijk het beheren en exploiteren van de gebouwen en het behartigen van de financiële en materiële zaken die nodig zijn voor de Woordverkondiging binnen de Hervormde Gemeente Kinderdijk-Middelweg.

Binnen het college zijn de verschillende taken in onderling overleg verdeeld. De meeste taken behoren bij de functie, maar een aantal taken zijn ook verdeeld naar vakkennis en/of interesse. Het college stelt zich ten doel actief gemeenteleden in te schakelen voor bepaalde taken. Dit vergroot ook de betrokkenheid van de gemeenteleden bij de kerk. Sinds lange tijd wordt er binnen onze gemeente veel met vrijwilligers gewerkt en het college probeert dit ook de komende jaren voort te zetten. In het kader van de Arbo-wetgeving is de verwachting dat het inzetten van vrijwilligers bij renovatiewerkzaamheden af zal nemen.

9.2 Beheer gebouwen

De volgende gebouwen worden beheerd en onderhouden door het college:

- Kerkgebouw 'Rehoboth' aan de Planetenlaan
- Dorpskerk in Kinderdijk
- Pastorie aan de Middelweg

Voor de kerkgebouwen betreft dit ook de inventaris, zoals orgels, installaties etc..

9.3 Predikant / medewerkers

De predikant ontvangt een traktement. De kerkelijk werker en beheerder van de Rehoboth ontvangen een salaris. Daarnaast wordt er gewerkt met vrijwilligers, zoals koster, organisten, hulpverleners, administratieve medewerkers etc. Van de vrijwilligers ontvangen alleen de organisten een jaarlijkse vergoeding welke bestemd is

¹² Jeugdwerkplan van de Hervormde gemeente Kinderdijk-Middelweg

voor het aanschaffen van muziekboeken. Voor verschillende (onderhouds-)werkzaamheden worden gespecialiseerde bedrijven ingeschakeld.

9.4 Uitgangspunt beleid

Het vertrekpunt voor het huidige beleidsplan is dat de Woordverkondiging in wijk Middelweg en in Kinderdijk plaatsvindt. Beide wijken vormen één predikantsplaats.

We gaan uit van een daling van het ledental. De statistieken en trend van de afgelopen jaren dwingen ons daartoe. Bij de burgerlijke gemeente is het de verwachting dat het inwonertal de komende jaren stabiel blijft en er geen relevante nieuwbouw valt te verwachten. De kosten van het pastoraat zullen geïndexeerd stijgen. De opgestelde 10 jaren begroting van de gebouwen maakt inzichtelijk dat we te maken hebben met hoge kosten om het onderhoud van de gebouwen op een beheersbaar peil te krijgen/houden. De inzet van vrijwilligers is daarom ook de komende jaren onmisbaar.

9.5 Speerpunten voor de komende vijf jaar

1. Mogelijkheden en middelen blijven zoeken om het gemeentelijk pastoraat en de Woordverkondiging op twee plaatsen, inclusief het club- en verenigingswerk, in stand te houden.
2. Onderhoud gebouwen op een verantwoord niveau brengen/houden en daarna proactief onderhouden, waarbij indien mogelijk gebruik gemaakt zal worden van de beschikbare subsidiemogelijkheden voor monumentale gebouwen.
3. Activiteiten van vrijwilligers nog beter in kaart brengen en waardierend stimuleren. De bereidheid tot langdurige vrijwillige inzet neemt ook in onze gemeente af en is daarmee een risico.
4. Ledenadministratie LRP optimaal benutten en het gebruik stimuleren en ondersteunen. Ook de inrichting verder optimaliseren, zodat voorkomen kan/moet worden dat verschillende mensen eigen lijstjes blijven houden, welke niet automatisch worden bijgewerkt, waardoor nare situaties kunnen ontstaan.
  - Alle benodigde adreslijsten voor de actie jaarbijdrage, op het laatste moment, rechtstreeks uit LRP genereren.
  - Onderzoeken of het mogelijk/wenselijk is om andere bijdrageadministraties zoals: kerkbode, solidariteitsbijdrage en verjaardagsfonds in LRP onder te brengen.

5. Gemeenteleden, met name jongeren, bewust maken van de verantwoordelijkheid die zij dragen voor de gemeente in daad en naar draagkracht.
6. Onderzoeken wat de hedendaagse eisen en wensen zijn voor kerkgebouw Rehoboth, zodat daar rekening mee gehouden kan worden bij onderhoud/renovatiewerk en dit, mits financieel haalbaar, in de lange termijnplanning kan worden meegenomen.
7. Opknappen van de consistories van de dorpskerk.

Uit de financiële gegevens van de afgelopen jaren blijkt, dat er met minder mensen meer wordt gegeven voor de kerk. Dit heeft het college in staat gesteld om, naast de pastorale kosten, ook de benodigde renovaties te kunnen betalen, waarbij de gebouwen en de financiën er nu beter voorstaan dan 5 jaar geleden. De doorgevoerde bezuinigingen, waarbij nog meer werk door vrijwilligers wordt gedaan, is positief zichtbaar op de begroting en de jaarrekening. Ook de maatregelen die genomen zijn om het energieverbruik te verminderen helpen hieraan mee. Dit alles stemt tot grote dankbaarheid, maar daarmee zijn niet alle zorgen van het college voor de langere termijn van de baan.

Wanneer het ledental blijft dalen komt er een moment dat het huidige beleid de draagkracht van de gemeente te boven gaat. Wanneer deze situatie ontstaat, dan zal dat grote consequenties met zich meebrengen, waarbij het afstoten van dorpskerk het meest voor de hand ligt.

De afgelopen jaren heeft het subsidiebeleid van de overheid ertoe bijgedragen, dat de jaren toch positief konden worden afgesloten, maar het is allerminst zeker dat het subsidiebeleid de komende jaren wordt gecontinueerd.

Het college blijft zoeken naar mogelijkheden en openstaan voor samenwerking met externe partijen om daarmee de opbrengst vanuit de kerkgebouwen te vergroten. Uit de voorgaande jaren blijkt dat dit niet eenvoudig te realiseren is en als het wel tot stand komt, zullen er concessies gedaan moeten worden.

De verhouding in uitgaven tussen pastoraat en gebouwen blijft een serieuze kwestie die we voortdurend in het oog moeten houden.